

Time: 2 ½ hrs

Marks 75

Instructions: (a) All questions are compulsory and carry equal marks

(b) Figures to the right indicate marks

(c) Support answers with examples wherever necessary

Q1 Define Psychology. Explain the role of informational processing model and its relevance in media with a suitable example [15]

Q2. Answer any one set:-

A Bring out the need for media psychology.

[8]

B Explain various branches in psychology.

[7]

OR

C Define thinking. Explain instruments involved in the process of thinking.

[8]

D Explain the steps involved in creative thinking and its relevance in media.

[7]

Q3. Answer any one set:-

A Bring out the role of psychoanalytic theory of personality and its relevance in media with suitable example.

[8]

B Discuss the role of media in socialising the children and adolescents.

[7]

OR

C What do you mean by conformity? Explain various factors influencing conformity.

[8]

D Discuss various technique to achieve compliance

[7]

Q4. Critically examine the impact of media violence and steps to overcome the effect of media violence on children [15]

OR

Define learning. Explain social cognition and its role in media with suitable example.

[15]

Q5. Write shorts notes on **any three**:-

[15]

1. Negative Reinforcement
2. Gestalt principles of perception
3. Prosocial effect of media
4. Prejudice
5. Media and attitude formation

*****

वेळ : ०२. ३० मि.

गुण ७५

- सुचना :
- A. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  - B. उजव्या बाजुकडील अंक हे गुण दर्शवितात.
  - C. गरजेनुसार उदाहरणे देऊन प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. मानसशास्त्र ही संकल्पना स्पष्ट करा. माहितीपूर्व प्रक्रिया प्रतिमानाच्या भूमिका आणि त्याची माध्यमातील समर्पकता स्पष्ट करा.

[१५]

प्रश्न २. कोणतीही एक कृती सोडवा.

- A. माध्यम मानसशास्त्राची गरज स्पष्ट करा.
- B. मानसशास्त्राच्या विविध शाखा स्पष्ट करा.

किंवा

- A. विचार ही संकल्पना स्पष्ट करा. विचार प्रक्रियेतील विविध घटकांचे वर्णन करा.
- B. सृजनशील विचार आणि त्याची माध्यमातील समर्पकता यामधील पायऱ्यांचे वर्णन करा.

[८]

[७]

प्रश्न ३. कोणतीही एक कृती सोडवा.

- A. व्यक्तिमत्वाचा मनोविश्लेषण सिद्धांत आणि त्याची माध्यमातील समर्पकता स्पष्ट करा.
- B. मुलांचे आणि किशोरवयीन मुलांचे सामाजिकीकरण करण्यामध्ये माध्यमांची भूमिका यावर चर्चा करा.

[८]

[७]

किंवा

- A. तुमच्या मते सुसंगती म्हणजे काय? सुसंगतेवर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा.
- B. मान्यता प्राप्त करण्यासाठीची विविध तंत्रे स्पष्ट करा.

[८]

[७]

प्रश्न ४.

- A. माध्यम हिंसेचे परिणाम आणि माध्यम हिंसेचे मुलांवरील परिणामांवर मत करण्यासाठीच्या पायऱ्या यावर टीकात्मक परीक्षण करा.

[१५]

किंवा

- B. अध्ययन ही संकल्पना स्पष्ट करा. सामाजिक भान आणि त्याच्या माध्यमातील भूमिका उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्रश्न ५. कोणत्याही तीन मुद्द्यांवर टीप लिहा.

[१५]

- A. नकारात्मक प्रबलन
- B. गेस्टलच्या आकलनशक्तीची तत्वे
- C. माध्यमांचे समाजस्नेही परिणाम
- D. पूर्वग्रह
- E. माध्यम आणि अभिवृत्ती निर्मिती

*****